

Betr.: Comité voor culturele betrekkingen
"Nederland-Tsjecho Slowakije".

GEHEIM

Blijkens betrouwbare informatie heeft in December 1954 - op initiatief van het Tsjechische Gezantschap - een drietal communistisch georiënteerde Nederlandse intellectuelen een begin gemaakt met de oprichting van een nieuwe, communistische mantelorganisatie onder de naam: Comité voor culturele betrekkingen "Nederland-Tsjecho Slowakije".

De betrokken Nederlanders zijn:

GUNTENAAR, Ben (12-1-1922 te Huizen (N.H.)), wonende te Amsterdam, leraar aan het Instituut voor Kunst-Nijverheids Onderwijs; communistisch georiënteerd;

BRAAT, Leendert Pieter Johan (23-11-1908 te Arnhem), wonende te Amsterdam, beeldhouwer; lid C.P.N. (maakte in April 1955 op uitnodiging van de Tsjecho Slowaakse regering met 2 anderen een reis naar dat land); en

EMDE BOAS-STARKENSTEIN, Drs Magdalena van (17-10-1917 te Praag), wonende te Amsterdam, geschiedkundige; bestuurslid van de vereniging "Nederland-Polen" (Nederlandse door huwelijk, voordien van Tsjechische nationaliteit).

Reeds vóór 1948 bestond in Nederland een vereniging "Nederland-Tsjecho-Slowakije". Na de staatsgreep, die in dat jaar het Tsjechische gouvernement in communistische handen speelde, werd de vereniging echter opgeheven, daar het bestuur en een groot deel van de leden afkerig stonden tegenover het communisme.

Dezerzijds werd vernomen, dat het Tsjechische gezantschap bij het zoeken naar leden voor het nieuwe comité geen gebruik wilde maken van de nog bestaande, oude cartotheek, omdat daarin te veel namen van anti-communistische personen zouden voorkomen.

Naast de drie eerder genoemde Nederlanders hebben de volgende personen thans zitting in het bestuur van het nieuwe comité:

AUGUSTIN, Paula Mathilde (5-5-1911 te Amsterdam), wonende te Amsterdam, wetenschappelijk assistente aan het Stedelijk Museum te Amsterdam; communistisch georiënteerd, (stiefdochter van de directeur van het Stedelijk Museum te Amsterdam, Jhr. SANDBERG);

GILLIERON, Lodewijk (12-8-1909 te Rotterdam), wonende te Amsterdam; lid C.P.N., vermoedelijk bezoldigd partij-functionaris; en

NOSEK, Vladimir (4-9-1929 te Lenesice), wonende te 's-Gravenhage; attaché bij het Tsjechische Gezantschap.

Voor wat betreft de werkzaamheden van het comité kan worden medegedeeld, dat op 2 Mei j.l. te 's-Gravenhage een tentoonstelling plaats vond van Tsjechische grafische kunst. Op 8 Mei 1955 verzorgde het comité, onder auspiciën van het Tsjechische Gezantschap, een culturele bijeenkomst te Amsterdam, alwaar circa 50 personen aanwezig waren.

Volgens ontvangen berichten zouden in het a.s. winterseizoen door het comité poppenfilms worden vertoond. Voorts staat op het programma de uitvoering

- van concerten -

van concerten van Tsjechische componisten en het bezoek van een poppentheater aan Nederland in 1956.

Uiteraard is het geheel nog in het eerste stadium van ontwikkeling. Het zou in de bedoeling liggen te zijner tijd het bestaande comité om te zetten in een gelijknamige vereniging. Over de vooruitzichten en ontwikkelingsmogelijkheden van de nieuwe organisatie kan nog niet worden geoordeeld. (Reeds eerder werden, zonder resultaat, soortgelijke pogingen ondernomen.) Het bestuur schijnt voorlopig geen omvangrijke resultaten te verwachten, daar men zich de kleine, voornamelijk op intellectuelen gerichte vereniging "Nederland-Polen" meer als voorbeeld voor ogen stelt, dan bijvoorbeeld een grote massa-organisatie als de vereniging "Nederland-U.S.S.R."

/17 Juni 1955.